

11.1 Druhý aorist

11.1.1 Princip

Existuje skupina řeckých sloves, která netvoří svůj aorist obvyklým způsobem. Říká se, že používají *druhý (II.) aorist* spíše než obvyklejší *první (I.) aorist*, jímž jsme se již zabývali. Je důležité si uvědomit, že *první a druhý aorist* jsou jednoduše odlišné způsoby tvoření aoristu – nejsou to dva odlišné časy.¹

Důležitá gramatika

Druhý aorist má stejný význam jako první aorist. Sloveso může mít *bud'* první aorist, *nebo* druhý aorist, ale *ne* oba.

V této lekci se potřebujete naučit, která slovesa mají druhý aorist a jak se tvoří druhý aorist, nebude však zde už diskuse o jeho významu a použití, protože ty jsou stejné jako u prvního aoristu (lekce 6).

11.1.2

11.1.3 Tvoření druhého aoristu

Charakteristickým rysem druhého aoristu je změněný kmen. Tento změněný kmen je vždy přítomný v druhém aoristu a je přítomný pouze v druhém aoristu.

Důležitá gramatika

aorist II. = změněný kmen

¹ V gramatikách někdy najdeme označení prvního aoristu *slabý aorist* a druhého aoristu *silný aorist*.

Kmeny

Neexistuje žádný způsob, jak zjistit, jaký bude změněný kmen. Musíte se naučit změněné kmeny sloves, která mají druhý aorist. V Novém zákoně se s jistou frekvencí vyskytuje 21 takových sloves.

Důležitá gramatika

Je nemožné rozeznat aorist II., dokud
neznáte kmeny aoristu II. Naučte se je!

Některé kmeny aoristu II. jsou zkrácenými verzemi přítomného kmene:

	přítom	aorist II.
hřeším	ἁμαρταν-ω	ἤμαρτ-ον
umírám	ἀποθνησκ-ω	ἀπεθαν-ον
házím	βαλλ-ω	έβαλ-ον
nacházím	εὕρισκ-ω	εὗρ-ον
opouštím	καταλειπ-ω	κατελιπ-ον
beru	λαμβάν-ω	έλαβ-ον
učím se	μανθαν-ω	έμαθ-ον
trpím	πασχ-ω	έπαθ-ον
píji	πιν-ω	έπι-ον
utíkám	φευγ-ω	έφυγ-ον

Tato slovesa zahrnují dvě, jejichž koncovky jsou trochu odlišné:

jdu ²	βαιν-ω	ἐβ-ην
poznám	γινωσκ-ω	ἐγν-ων

Jiná provádějí menší úpravy na kmeni:

vedu	ἄγ-ω	ἡγαγ-ον
mám	ἐχ-ω	ἐσχ-ον
padám	πιπτ-ω	ἐπεσον

Jedno je deponentní (a proto má deponentní koncovky):

stávám se	γιν-ομαι	ἐγεν-ομην
-----------	----------	-----------

Pět sloves má aorist II., který se vůbec nepodobá jejich formám v přítomnosti:

přicházím	ἐρχ-ομαι	ἦλθ-ον
říkám	λεγ-ω	εἶπ-ον
jím	ἐσθι-ω	ἐφαγ-ον
vidím	ὄρα-ω	εἶδον
nesu	φερ-ω	ἤνεγκ-ον

Koncovky

Aorist II. nepoužívá koncovky aoristu I. Místo toho používá koncovky spojované s jinými časy – s imperfektem v indikativu a s přezentem v ostatních způsobech (kde není žádné imperfektum).

Důležitá gramatika

indikativ aoristu II. – koncovky imperfekta

ostatní způsoby aoristu II. – koncovky přezentu

Tak např. pro βαλλω (házím) jsou tvary aoristu II.:

indikativ	έβαλον	imperativ	2. os. sg.	βαλε
	έβαλες		2. os. pl.	βαλετε
	έβαλεν	infinitiv		βαλειν
	έβαλομεν	participium (N. m.)	sg.	βαλων
	έβαλετε		pl.	βαλοντες
	έβαλον			

11.1.4 Indikativ aoristu II.

Všimněte si, že v indikativu je aorist II. velmi podobný imperfektu – má přímnožek, koncovky imperfekta a nemá σ stejně jako imperfektum. Ve skutečnosti jediný rozdíl mezi např. aoristem II. a imperfektem slovesa βαλλω je, že aorist II. používá změněný kmen, tedy έβαλον, έβαλες, έβαλεν atd., na rozdíl od imperfekta έβαλλον, έβαλλες, έβαλλεν atd.

Příklady

ἐφευγον	3. os. pl. ind. impf.	utíkali
ἐφυγον	3. os. pl. ind. aor.	utekli
ἐγινετο	3. os. sg. ind. impf.	stávalo se
ἐγενετο	3. os. sg. ind. aor.	stalo se
ἐλεγετε	2. os. pl. ind. impf.	říkali jste
εἶπετε	2. os. pl. ind. aor.	řekli jste

